

FOLKHÄLSAN OCH AGENDA 2030

Text: Elin LeeApple

Filippa Myrbäck, Sveriges Kommuner och Regioner

Filippa Myrbäck arbetar sedan sju år med folkhälsofrågor på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). På förfrågan om att föreläsa på dagen "Hästen, folkhälsan och Agenda 2030" beskriver Filippa att hon först trodde det var ett misstag:

- *Först trodde jag det var en felringning, men valde ändå att ta uppdraget då det kittlade min nyfikenhet. Jag började fundera utifrån mig själv och vad hästnäringen har med min yrkesroll att göra. Ganska snart blev det klart att syftet måste bli att belysa sambandet mellan folkhälsoarbetet, politiska ramverk och hästnäringen. Men även att väcka nya tankar och idéer om hur hästnäringen kan passa in i de politiska ramverken, och betona vikten med samband och samverkan över sektorsgränser och professionsgränser.*

Folkhälsa handlar om befolkningens- och olika gruppers hälsa, inte om insatser mot individen. Välfärden måste utformas och anpassas utifrån behov, så att alla människor har möjligheten att forma sitt eget liv till välbefinnande och hälsa. Det innefattar också att koppla ihop arbete för en god och jämlik hälsa med exempelvis Agenda 2030 och verka för att hälsa beaktas i beslut. En god folkhälsa är ett mål för det hållbara samhället medan hälsa och välbefinnande är en resurs för var och en av oss.

SKR:s folkhälsoarbete ska verka för jämlika och jämställda välfärdstjänster som anpassas utifrån olika gruppers behov och förutsättningar och på så sätt når alla invånare. Visionen är "Vi formar idéerna för välfärd och utveckling. Det framgångsrika Sverige skapas lokalt."

Hur hänger en hållbar välfärd, hästen och Agenda 2030 ihop?

Folkhälsopolitiken beslutas av riksdagen med målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Det nationella folkhälsoarbetet bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Främjande och förebyggande insatser för en god och jämlik folkhälsa är en integrerad del i agendans alla delar och en förutsättning för en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. För hästnäringen är det viktigt att man kartlägger hur olika delar av branschen kan koppla sig till de olika målområdena i Agenda 2030.

- *När jag fick det här uppdraget så tänkte jag att jag måste läsa igenom propositionen om folkhälsopolitiken och se vad det står om djur? Jag hade faktiskt aldrig funderat på det tidigare, säger Filippa*

Filippas genomlysning visade att det egentligen inte beskrivs någonting om djurens betydelse för hälsa, förutom en skrivelse där det stod "en god livsmiljö med ett rikt djurliv bidrar till livskvalité och kan främja folkhälsan". Det var den enda delen som tydligt kopplade till djur, men det står även att det finns en stor potential för använda naturen i hälsofrämjande och kurativt syfte, vilket ger hästnäringen en möjlighet.

Det råder olika syn på om det är det individens- eller samhällets ansvar att säkerställa hälsan, vilket i grund och botten ofta är en ideologisk fråga. Tydligt är att desto bättre förutsättningar och möjlighet samhället erbjuder desto lättare är det för individen att ta

ansvar för sin egen hälsa. De sociala investeringar som görs ska visa att insatserna lönar sig på sikt.

- *Svårigheten med folkhälsoarbete är att det är ett långsiktigt arbete och det är svårt att ta hem vinsterna snabbt, och den som gör investeringen är kanske inte den som får tillbaka den, säger Filippa*

Vad kan hästnäringen göra?

Se över vilka luckor den har möjlighet att fylla eller bidra till samt vilka insatser och verksamheter inom hästnäringen som kan främja hälsa, förebygga ohälsa eller vara behandlande. Ett mycket viktigt perspektiv i detta är att tala med samma språk som den offentliga sektorn; det vill säga kommuner, regioner, Försäkringskassa och andra instanser. Kommunikationen bör även bygga på att tydligt koppla till de olika målen i Agenda 2030.

Alla kan själva fundera utifrån Folkhälsa och Agenda 2030; hur bidrar jag själv eller mitt arbete och uppdrag? Har folkhälsan någon betydelse för om jag uppnår mina mål?

Finns de något om hästar och hästnäring i Agenda 2030?

Djurens rättigheter och betydelser är inte så tydligt angivet i Agenda 2030, men betonar att människor ska ha den information och medvetenhet som behövs för en livsstil i harmoni med naturen.

Folkhälsoarbetet är allas ansvar. Alla kan göra något, men tillsammans kan vi göra mycket mer, och hästnäringen har stora möjligheter att bidra till flera av de 17 målen.

Exempel på mål i Agenda 2030 som hästnäringen kan bidra till.

- **Mål 2** - Ingen hunger
Hållbart jordbruk, genetisk mångfald av produktionsdjur och tamdjur och behov av investeringar i infrastruktur på landsbygden.
- **Mål 3** - God hälsa och välbefinnande
Tydligt även om djuren inte finns tydligt utpekade.
- **Mål 5** - Jämställdhet
Uppnå alla kvinnor och flickors egenmakt.
- **Mål 8** - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- **Mål 12** - Hållbar konsumtion och produktion
Livsstilar i harmoni med naturen.
- **Mål 13** - Bekämpa klimatförändringar

[HÄR](#) kan du läsa mer om SKRs arbete med Agenda 2030 och de 17 globala målen. På [SKR.se](#) finns vägledning för systematiskt folkhälsoarbete, länkar till information och verktyg.